

AZ 2068

A U S M A

Gaismai un Draudzibai

Amerikas latviešu sabiedriski - kulturelās, tautiskās un
religiskās darbības atskats un literariskie ražojumi

MĒNEŠRAKSTS

Novembrī

Bostonā

1942. gadā

● Amerikas latviešu apvienotās literariskās biedrības izdevums ●
Redaktors: Jānis Daugmanis

A. J. Hanfona

10.000 māles pāhr Amerikas kasneem un sejam
(7. turpinajums)

Yosemites eeleja ir 7 māles gara, 1 maili plata, 3880 pehdu wirs juhras līhmena. Pa eelejas widu tēt Merced upe, tagad māsa, bet senatnē bijusi warena straume kas weidojuši īcho eeleju, un wehslak līhdojchē ledus blahki to gludinajuschi, tai dodot tagadejo brihnīschkigo išskātu. Abās puses upei ir labs auto-zeļš. Pa labi un freiji stahvi līhshu kalmi, 6000 — 8000 pehdu angstumā, weens par otru majestigaki ūvā išskātu. Tad septiņi uhdens kritumi, 317 — 1612 pehdu angsti, skata burwīgumu leelisī paivairo. Lai pahredsetu īcho eeleju wišā winas godibā, brauzām 24 māles gāro kalmalas zelu līhds ledus schluhdoru ūhkuma weetai schā eeleja, kas ir 7214 pehdu wirs juhras līhmena jeb 3330 pehdu wirs eelejas, pilnigi wertikālā nogahsē. Scheit teeschi sem kahjam redsama wišā eeleja kā uſ bildes. Skats, kahds reti pašauļe, gruhti aprakstams, bet eespeeschas muhsu atminā uſ wiſeem laikeem... Dīli leja, sa-lojoscheem kokeem dekoreta, steepjas gara eeleja, tai līhdsas līhtshu-lōschu tekošcha upite, „Sogula” esers, weesnuža, uometnes laukumi turisteem, un maseemi punkteem līhdsīgi kustojshee zilwe-

ki un automobili — wiſs, wiſs kopa rada īcho neaprakstamo, to mehr neaismirstamo aīnu. Tad pahri eelejas galam uſ rihteem steepjas Sierra Newada kalmi strehķis, ar dascheem kalgaleem pahri 13.000 pehdu angstumā, weetweetam klahteem īneegā un ledū.

Baīka eetanpischanai, no ūche-jeenes zelu turpinām uſ rihteem pahri Sierra Newada kalmi strehķim, uſnemot ta ūanzamo „Toga Pass” wiſai līhsumainu, ūchauru un mās iſkoptu akmenainu zelu. Weetweetam atflahjas uleeli laukumi, kuros ganas kalmi ūtīnas, gan pa weenai, gan barā. Winas te droschas: agrafeenā diwas bij gatawas ar mums kopā bildes uenit...

Watara krehīlai metotes, pee Yosemites parka weenigās rihta puses iſejas, 9940 pehdu angstā kalmi aīsa, pee dīsbra tschalojoscha strautina, atrodam turiſtu uometni nedānds preeschūzko kabinēm, kur ari nemami muhsu naktsmahjas. Kā leekas mums wiſeem schis ir pirmais pēdīshwojums ūchahdā kalmi angsteenā pawadit nakti. Wehſais un „plahnais” gaifs, dīlijsīla debejs, mehnēniža wiſoſchais īneegs jeb ledus kalmgalu eedobumos, un dīlais,

Laika eetanpischanai, no sche-
jeenes zelu turpinam us rihtem
pahri Sierra Niewada kalnu streh-
kim, usuemot ta ſauzamo „Tio-
ga Pass“ wiſai ſihkumainu,
ſchauru un mas iſkoptu akme-
nainu zelu. Weetweetam atklahjas
uzleeli laukumi, kuros ganas kal-
nu ſtirnas, gan pa weenai, gan
barā. Winas te droſchas: agrak
deena diwas bij gatawas ar
mums kopā bilden nemt. . .

Wakara krehslai metotees, pee
Yosemites parka weenigas rihta
puses išejas, 9940 pehdū aug-
stā kalmu aissā, pee dſibra tſcha-
lojofcha strautina, atrodam turi-
stu uometui nedands preeschu-łoka
kabinēm, kur ari nemam muhju
naktsmahjas. Kā leekas mums
wifem ſchis ir pirmais pe:dſih-
wojums ſchahdā kalmu augsteenā
pawadit nakti. Wehsais un „plah-
nais“ gaisš, dſilisilā debejs, meh-
nesnizā wiſoſchais ſueggs jeb le-
dus kalsgalu eedobumos, un dſilais,

~~59773~~

M-1211-4-90

W. Mührneka

Eset Nomodā!

Viņos laikos laudīm garigā nenomodiba ir dahrgi mafajūfi, bet patreisejos apstahklos demokrātiskas valsts pīsoneem tas ir dzīhwibas un nahwes jantajums. Mehginašim unomodibas jantaju mu apluhkot walejani prahā ažiņ, lai atrastu few pateišo weetu pasaules notikumu virknē.

Pirmā pasaules karā juhsmojam par demokrātijas nodrošini zilvezei, bet tālēt weetā išauga diktatura, kas pāschlaik draud demokrātiju išnīzīnat. Domajoschōs laudīs neatvairami uzmahzas jantajums: „Kādeht tahds paradoxs?” Ūši šo mehginašim atbildet no sava weedokta.

Vispirms: kādā bija ta demokrātija kuru aīsstahwejam pirmsā pasaules karā? Schai demokrātijā mums bija politiska, religiska, wahrda un beedroščanuas brihwibas, kuras zilveze ir pirkusi savu labako dehlu un meitu ašinim. Aīsstahwet šchis dahrgi eeguhtās brihwibas, ir katra domajoscha zilveka īwehts peenahkums. Truhka mums toreiš, un truhst wehl tagad, faineeziskas demokrātijas jeb brihwibas. Iħstee demokrātijas aīsstahwji lika īwas dzīhwibas kih-

lā lai vēbz kara tautas tiktū pee papildinatas demokrātijas, tā kā demokrātisejot tautas bagatibas pasaule kluhtu labaka dzīhwes weeta zilvekeem. Bet ne tā domaja tee, kureem šchī tautām truhfstoschā brihwiba nesa personīgus labumus un preekschteesibas, pateizotees karam tee atrādās noteizoschās lomās.

Karam īahfotees wahzu generalschtaba rehkinajās uš aktru ušvaru abās frontēs, jo Wahzijas kara materialu krājhjums, kopā ar jehlweelam, bija peeteekoschis tikai weenam gadam. Saweenotee bija posizijās, kuras tee wareja zentralās Eiropas valstis pilnigi bloķet un bes militaras ušvaras karu ušwaret un išbeigt 1915. gadā. Bet ko darija Wafar-Eiropas demokrātiskas valstis, ar Angliju un Franciju preekschgalā? Taikā, kad pretejās armijas biji nahwes zikhā Flandrijas laukos, Vihnē fabranz uš konferenzi Wahzijas, Francijas, Anglijas un Austro-Ungarijas dselfsruhpreezibas pahrstawji, lai atrastu zelu kara turpināšanai uš wiseenejigākā pamata. Lai kāru turpinātu, Zentralām Eiropas valstim bija nepeezeeschama fot-

wilna un zitas kara materialu pagatavoſchanai nepeezeſchamās, bet truhkſtoſchās weelas, kuras kontroleja ſabeedroto walſtis. Kokwilnas tirgus iſwehrtās par konfurenzes zihnu ſtarp Ameriku un Angliju, tā kā Amerikas tirgotāji bija ſpeeti eefihtit Anglijas kokvilnas tirgotajeem protestu par to, kā tee iſspeeſch muhſu tirgotajus no Eiropas tirgus. Sem wahrda „Eiropas tirgus“ nebija wiſ Anglijā un Franzija, bet neutralas walſtis — Danija, Hollandē, Norwegija un Sweedrija. Kā ſchis neutralas walſtis bija walejee wahrti uſ Krupa un Skodas eeroſchu fabrikam, bija atklahs uoſlehpumis Anglijai ar Franzijā. Franzschu admirals Conſetts ſauvā grahmata, ſtarp zitu, rakſta: „Kara ſahlumā muhſu karra kugi nokehra kugi karawani zelā no Jauni-Kaledonijas uſ Bremani, ar Wahzijai nepeezeſchaſmo nikela lahdinu. Brestas un Cherburgas juhkas teefas tos iſſludinaja par kara kontrabandu, tā tad Franzijai peederofchu. Bet uſ frantschu waldibas pawehli kugi tika atſwabinati un laimigi aiffneeda originalo destinazijas weetu — Bremani.“ Kā wahzu un frantschu generalſchtabeem ir bijuſi jau eepreeksch Wihnes konferenzes ſauſtarpeja ſafinaſchanas kara turpinaſchanas jautajumā, leezīna ſekojchs fakti: pirmās kara deenās Wahzu armija bes kaujam eenem Thionwilles provinzi,

kur atrodas galvenās Frantschu dſelſs raktuves, un „Comite des Forges“ dſelſs leetuves. Ar neſabojato dſelſs raktiņju pahreeſchanu wahzu rokās, par dſelſs un tehronda truhkumu nebija ko baſchitees. Kad ſchi kara eejirkna generals bija pagatavoſjis plaunu kā wahzeſchus no Thionwilles iſdiſiht, tad wirſpanewhlneeks Jofre to aiffuhtija uſ Parifi audiencē pee presidenta Poincarē. Reſultats: Generals Sarrails teek no Franzijas aifkomandets uſ Saloniķiem Grieķijā. Neitralā Schweize kafpoja kā produktu iſmainas ſtacija ſtarp abām kafrojofchām puſem. Wahzija pahrdewa Franzijai 250.000 tonnas tehronda mehneſi, kā atmakšu par Thionwilli. Franzija pahrdewa Aluminuma ruhdu, nepeezeſchanu Zepelinu iſgatavoſchanai. Kā iroņija ir tas, kā Pruhſchu gwardes ſlaſds pagatawots no bresiſmigajām dſehlondrahtim Ypres kaujā, bija fabrizets Wahzija, no „Drahtwerk & Co. Opele.“ Kad beidſot ee-ilgtoſchā transcheju kara kareivjeem ſauſtarpigi ſarunajotees, kā ari wehſtules iſmainot, paņamam atklahjās ſchi negantiba, un tantā ſahla rastees neufiziiba, pat atklahti ſtreiki amuniziju ſabrikās, tad frantschu waras wihi projekteja nepaļauſigos aiffuhtit frontē un wimi weetā eeweiſt ſtahdneekus no Amerikas. Gods Deewam ſchis ahrprahta projekts netika realiſets, tadehļ kā

šawstarpigās lauschni aplaušchanas plānu eeraudsīja abas karojoschās armtijas, kam ūkoja 20 gadu pameers, kuru išbeidsa Hitlers pirmā septembrī, 1939. gadā.

No scheem pagahtnes pēc dīshwojumeem mums jāmazgas buht nomodā ka ne-eewirsanees pirmā pasaules kara gultnē. Demokratisķā pilsona peenahkums ir ūkojot teem, išsīchirt propagandu no pateesibas. Hitlers sola janu, labaku kahrību, bet to kahrību mehs pāsīstam. Ta ir wežā kīngu un wehrgu kartiba, tikai starptautiskos apjomos. Nedrihkstam lautees eemīdīnatees ari no ūkātajeeem ūlījumeem, ar kureem neškoposees muhsu preeksītahwojcho wehleschānu kandidati. Ūkādrām prahīa azīm mums ir jašķirsta wižu pagahtnē un jaatrod waj tee ir ūkhvejuschi par demokrātijas

papildinajumu, jeb tee aīsstahw demokrātiju ar truhkstoſcho demokrātiju ūaimneezīskā dīshhwē. Kandidati, kuri juhīmo par pagahtnes ūelta laikeem, ir uederigi nahkotnes labakai un pilnīgakai ūabeedribas eekartai, tadehī ka tee ueredī truhkumus, un ka aktī akleem zelu rahdit newar. Pēhī kara muhsu eekšējai eekartai ja-buht tahdai kur nebūhs wairs weena trescha dala Amerikas pilsonu tehrpti fankaros un wahrgūlojoschi baribas truhkuma deht, uš kureem nereti labaki gehrbtee noskatas ar nizinaschānu. Mums jaustīz walsts wadiba laudīm, kas redī truhkumus un, redot tos, kam ir drošne kluhdas labot eekšējā dīshhwē un ari starptautiskos lihgūmos lūktoes uš to, ka walodschais priūzips ir „mihlet tuwako ka ūewi pašču.“

V. Līiena

Wehleschānu preeksīchwakāra

Katrā zeturtajā rudenī Sa-weenotās Walstis tautā ir ma-nams ūewišķis ūwilnojums, kas beesshi ween ūsneids ūstraukuma pakāpi, jo tad noteek S. W. presidenta wehleschānas. Tas no-teek tajos gādos, kuru ūkātis dalas uš ūchetri bes atlikuma, zīteem wahdeem — „Ūchaltgādos“ kureem ir 366 deenas. Tas wehleschānas mehds nošaukt par ūelajām wehleschānām, jo tad teek

wehleti ūkundeweji un presidents. Bes tam dāndīs aīsewišķības walstis jeb „Ūchtatos“ ūlaht nahk uš balota ūistes wehl weetejo walsts eerehdīu un ūkundeweju wahrdi.

Schogad nāv ūeelas wehleschānas, jo presidents neteek pahr-weilets. Tomehr ūchī rudenīs wehleschānas ir tik pat ūvarīgas un ūopeetīgas ka „Ūchaltgāda“ wehleschānas, jo it wiſus „kongres-

wirus," kuras eewehl us 2 gadeem, nowembri ir ja pahriwehl. Loti beeschi dsirdamis isteizeens: „Es eju pee wehleschanu urnam weenigii tad, kad ir ja wehl presidents; par masakajam wehleschanam es neko nedodu.“ Tahds prahojums ir aplams. Kongress-wihru un senatoru wehleschanas pateesibā ir noopeetnakas par presidenta wehleschanām, jo kongress-wihri taisa likumus, bet presidents ruhpejas par peenemto likumu ißpildschana, resp. ißweeschamu dīhwē. No kongresa peenuemtos likumus wiſeem pilsonem ir jatur zeenā un godā. Tadēt̄ lai neweens pilsonis nefsopojas nowembri uodot sawu balſi pehz labakas pahrleebas. Lai pee ſchis pahrleebas nahstu, wiſeem pilsonem ir ja papeelek puheles un laiks pee wehlanu kandidatu pagahnes rekorda pehtishanas.

Daudsi pilsoni par noschehloſchanu tomehr ir ſlinki un ignoranti; beeschi ween wehleschanu deenās preefchwakarā tee wehl naw ſkaidriba, par kureem kandidateem balſot. Taifnas un godigas wehleschanas ir loti labaleeta. Schis ſemes likumi un godigeer waldbas eerehdni arween ruhpejas lai it wiſs pee wehleschanam noritetu wiſlabakā kahrribā. Bet par noschehloſchanu tas wiſur ta nenoteek. Balſu pirkſhana direkti par ſkaidru nandu waj „graudā,” un indirekti ar politiskeem ſolijumeem, wehl ar-

ween teek peekopta ſchur un tur, lai gan nefalihdsinami masakos apmehros neka 3 waj 5 gadu deſmitus atpakal, kad tautas iſglihtibas lihmenis bija daudſ ſemaks, kad balsoschanaas teesibas (pilsonib) ahrſemneeki wareja eeguht loti weegli, gandrihs bes kant kahda eksamena, ja kandidatam par „krifttehwu“ bija labi populars politikis un ja tuwojās wehleschanas, leelās waj masas, wiſs weena alga. Tajos wezovs laikos pilsoni uſnemischana (naturalizacija) no federalajām eestahdēm bija uſtizeta daudſas walſtis pilſehtu waldēm — weetejo leelpolitiku uſraudſibā un paſpahrnē.

Scho rindim rakſtitajs eezeļoja S. B. 36 gadus atpakal. No wezajeem latveeſchu folonijas dibinatajeem wiſch dīrdeja nostahſtus kā wehleschanas noritejuſchas Tschifagā 45 - 50 gadus atpakal. Toreiſ eſot balſis pirkas par loti ſemām zēnām: ne tik ween par pudeliti wiſfija, bet ari par zigaru pažiņu. Wiſwairak tas eſot praktiſets ahrſemneeki rajonos, ſewiſchi masajās wehleschanās, kad wehleja Illinois walſts, kaučijas un pilſehtas likumdevejus un eerehdni. Ta pudelite eſot eeflihdejuſi kabata pa leelakai dalai paslepeni, bet zigaru doſchana eſot peekopta atſlahti bes kautrefschanaas. Te ir weetā paruna: „Tumſchā uhdens ir laba ſweja“. . .

Lai gan pehdejā laikmetā

dauds kas ir uslabojees, lai gan federala waldiba jaunu pilsonu naturalizaziju ir pahrnehmusi pilnigi sawas rokas un kandidatus stingri eksaminē, lai gan tautas isglichtibas zaurmehra lihmenis ir stipri kahpis uſ augščhu, tomehr pee balšu uodoschanas wehleschānās pilsoni (ka ūcheit dīsimuschee, tā naturalisete) wehl arveen dara leelas aplanibas, pat weeglprahātigu gekibu, kad nenonodod sawas balsis pehz labakas sirdsapšinas. Daudsi pat nemehgina iſſinat, kurš no kandidateem waretu buht wiſlabakais. Tee nemehgina domat sawāni ūnadenēm, bet lee-kas waditees ūvescheem eespaiideem; wineem wehleschanu deenā ir galwa uſ plezeem par dekoraziju, gluschi ka tukšhs pods. Schos noschehlojamos laudis, kas domā ar zitu zilveku galwām, war ūadalit wairakas grupās.

Tehwa galwas. Tee arveen balšo par to partiju, par kuru winu tehwi ir balšojuschi.

Papihra galwas. Tee laja tikai weenu laikrakstu un balšo par teem kandidateem, kurus eeteiz winu laſtāis „papihrs.“

Krodsneeka galwas. Tee wiſbeeschak ir ūastopami ahrsemneeku rajonos un uahk no ueliterariskām aprindām. Wini balšo par teem kandidateem, kurus teem eeteiz winu eemihletās dser-tuves ihpaschneeks.

Preester galwas. Tee

ir dedīgee katoli no itali, po-hu un zitu tautu aprindām. Wi-ni balšo par teem kandidateem, kurus eeteiz winu drandas gans. Ja naw no kanzeles dota pa-wehle waj godigs aſrahdiņums par to buhs balſot, tad wini eet uſ „zeenigtehwa“ residenzi prāfit padomia.

Darba deweju gal-was. Tee ir arveen gatawi balſot par teem kandidateem, kurus wineem eeteiz fabriku ūpредenti, boſſi un formāni.

Presidenta un gubernatoru galwas. Tee ūſka-ta minetās personas par wiſgu-drakeem zilwekeem un balšo par teem kandidateem, kurus eeteiz minetee waldibas wihi. Tee uahk pa leelakai datai no Amerikā dīsimuscho farmeru aprindām.

Adwokatu galwas. Tee ir turigee bet neapsinige ahr-semneeki, wiſwairak poli, kas po-hu adwokateem mafkā labu ho-noraru lai dabutu ūnat, kuri ir wiſlabakee kandidati.

Radio galwas. Tee ū-stahda wiſjauna ko grupu. Tajā ir loti dauds leetuweeschu. Wi-ni grib balſot weenigi par teem kandidateem, kurus eeteiz winu Radio ūstacija.

Dolaru galwas. Tee ir iħstee materialisti kas balšo weenigi par to partiju, kura ūla angstaiko zenu. Wini naw ūluki apstaigat wiſu partiju „ſehdeklus“ lai iſpehititu un bes kautreschanas

noprasitu, kahdu atlīdzību wiāi war zeret dabuht. Schee laudis ir Amerikā dzīmūschee, bet bes moraliskā muguraula.

Salmu galwas. Tee ir zilweki kas grib balsot, bet wehl balsoschanas deenās rihtā naw skaidribā par kureem kandidateem nodot sawu balsi. Wian prah-tojums: „Geschū agrat ahrā un no slauissichos ko gar stuhreem laudis runā. No dsirdeta taisischu spreedumu par ko balsot.“

Tukšas galwas. Tee ir pilsoni kas negrib ūlkinuma dehl ismantot sawas no konstituzijas dotās privilegijas. Wian psihologija: „Tur jau buhs deesgan balsotaju bes manis; ko nu es tur eeschū laiku šķeest. Waj nu weena balsi wairak waj ma-

sak — tam tatschu naw nekahdas nosīhmes.“

Ia Saw. Val. pilsonis no-nem zepuri no galwas karoga preefschā un peezelas no sehdelska walsts himnai atskanot, — ta ir wehlama patriotisma is-paņschana. Bet ar to ween ne-peeteek. Ia pilsonis grib buht pilnigs patriots, tad winam ir jaipilda konstituzijas pēschrītās teesibas, ir jaet balsot wehleschann deenā, un balsoschann jaisdara pahrdomati un apšiniagi.

Mihtee tanteeschi un pilsoni! Neatrujatees no balota punktu apmekleschanas wehleschann deenā! Nododeet sawas balsis par teem kandidateem, kurus juhs pehz sawas pahrlezzibas atsīhsteet par wišwēlāmākem.

Dīshwā uhdens aka...

Pabs
Jhsaka kalpi rāka tanū eelejā un tur atrada
aku ar dīshwu uhdeni (1. Mo. 26:19)

Mūhsu deenu traūkmainajā gaitā, kad wišušu hzinošchais pasaules karš ar katu deenu, ja pat stundu, eenes jaunas un arween dīšlakas rehtas zilwezes ker-meni un tahdejadi pawairo ūhpuju un zeeschanu mehru līhds ne-aprakstamibai, dīli, dīli zilweku sirdis išskan waldi un dīmīst il-gas pehz deewiščka meerinajuma, pehz garigās weldses. Kuri to rāst?

Bihbele sino: kad wišas Israela ūtentehwa Ahbrama laikā

raktais uhdens akas eenaidneeki filisti bija aīsbehrušchi ūmiltim, wina dehla Jhsaka kalpi tās paschās akas atraka. Kā pahrsteigums bija tas, ka, starp zi-tu, tee atrada aku ar dīshwu uhdeni — tas ir — neissīhksatoshu uhdens awotu!

Daudz gadīmtenus wehlat, Krīstus, ūrūnā ar samareeschnu ūeweeti par Deewa peeluhgschamu un Wina atklahsmi dīshwē, išsaka ūkōschō: „Kās dīser no ta uhdens, ko es tam do-

ſchu, tam ne muhſcham wairs ſwaigs un ſpirdſinoſchs iſſlahpu-
neſlahps, bet uhdens, ko es tam ſcheem ſiſiſki, ta Kriſtus ir muh-
doſchu, kluhs wiñā par uhdens ſcham ſwaigs un ſpirdſinoſchs ſpehks
awotu, kas werd muhſchigai dſih- dſihwē uogurufcheemi, dſeedinoſchs
wei" (Jahna ew. 4:14).

Wahrdu ſakot, ka awota uhdens ſpirdſina uogurufcho un iſſlahpuſcho ſiſiſki, ta garigā dſih- ſcheem, Bet lai tik-
wibas awots — Kriſtus — ſneeds tu pee uhdens, Ihsaka ſalpi at-
meerinajumu garā ſagrauſteem, raka wezās, ſmiltim aifbehriās,
ſneeds jaunus ſpehkus dſihwē ſa- akas. Tapat ari muhſu garigā
limuſcheem, atſpirdſina paguruſchos, dſihwē — jaatrol wiſas aifſpreedu-
glahbj grehkā kriſtchos un iſ- mu ſmiltis, jaatwel wiſus paſch-
miſuſchos, un dſeedina ſirdis un lepnuna afmenus no muhſu ſirds
dwehſelē eewainotos... . Kā tas tu kluht muhſos par „uhdens
pats awota uhdens ir muhſcham awotu, kas werd muhſchigai dſihwei."

Uj Golgatas ſchis awots atvehrās
No Jeſus dahrgās ſirds
Un weenmehr bei miteſchanās tas
Preefſch iſſlahpuſcheem iroſ.
Schis uhdens twiſkuſcheem dſehſch ſlahpes
Un lauſtām ſirdim dſeedē ſahpes —
Dſer ari tu!

— Tizigajš

A d. Hanna

Laws prahſts lai noteek
Meſkaiamas wehleſchanās
Skumju mahktā ſirdi dſimſt,
Schinīs wehleſchanās manās
Sahpju waidi ſkan un rimſt.
Ja tas peepilditas kluhtu,
Leekas — austu laimes rihts,
Lihſmas dſihwes deenas guhtu
Muhſchs pirms tiktu paradits.
Manas wehleſchanās — kahdas
Wiinas pateeſibā ir?

Neschaubami, tur ir tahdas
Kas no zitām jaatschkar.
Smeekligas no winam daschas,
Kaitigas — bes nosihmes;
Winas nestu tikai baschas
Ja tās eeguhnu reif es.
Tapehz weenu tikai wehlos,
Simtu wehleschanu mahs,
Ta man sirdi degs un kwehlos:
„Dehws, lai iswestis top taws prahs!“

Kr. Spraga

Dsimtenei

Pee Bahbeles upem mehs sehdejam
Un aſras par waigeem mums lija;
Mehs kolkles wihtolos pakahram —
Sirds ſmaga, tik ſmaga mums bija.

Par Zianu dſeeſmu mums praſija —
Mums dſeeſmu — un preezigu prahku,
Tee kas muhs zeetumā tureja —
Lai kolkles mehs ſkandinatu.

Par Zianu dſeedat kā waretu
Schai ſemē kas ſwejha un zeeta?
Kas tewi Jerusalem' aismirſtu —
Tu weenigā atpuhtas weeta!

Un ja ari dſeeſmina iſlauſtos,
Kā pluhdi ſirds pahri tad eetu;
Ta ſtanēs tik fehrigos akordos
Mums grauſhot garoſu zeetu.

Ak, Ziana, dwehſeles dſimtene,
Zik muhri tawi bij ſtaifti! —
Wehl duſot mums meegā rahdees te
Un nomodā domas mums ſaifti.

Tu Bahbeles meita apdomā,
Un noſpeefto waimanas kauſi!
Naht deena un ahtri tuwojas ta: —
Ro fehjuſe buhſi — tad plauſi.

Neraudi . . .

Kad gan noschuhs ašaras Saltos waigos grumbas ſpeejch
Manāš tehwu ſemes lejās, Sahpes, dwehſelē kas bija. —
Kad gan laime atšaros Kad gan noschuhs ašaras? —
Wahrgo darba laufchu ſejās? — Kad gan kluſis ſchnaugto waidi?
Aiseet deenas, aiseet wiſs — Neraudi, af, ſlimā ſirds,
Wiſs, kas ſirdij dahrgs reiſ bija — Neraudi, — wehl zer' un gaidi. . .
— Dſimtenes dehls

ß. ßreidenfelda

Empiras walſts ehkas galotnē

Empiras ehka, kas lido pret ſauli,
Lepnakā zeltne, ko zehluſi walſts!
Marmora meesa un tehrauda ſauli,
Pamatā kūkai ir klinſchainais balſts.

Pīſas un Eifela torni ſcheit bahle.
Leekas, ka gribi tu ſwaigsnēs pat kahpt;
Leekas ar falneem tu ſazentees tahlē,
Bilweka teefſmes kur nemitas ſlahpt.

Diwdeſmit tſcheterus dolarus ſala
Makhaja baltajeem atpakał ſen*).
Biljoneem dolaru, kureem nau galas,
Tagad ſcheit paſaules riteni dſem.

Oſtā un Rihtupē twaikoru maſti.
Buras pa ſtarepam, luht, plandas un ſpihd,
Seemeļos Hudſonaš klinſchainee kraſti,
Šapni kā putni kur iahlumā ſlihd.

Nujorkas kustiba ſtraujā un zeetā
Deenā tew apakſčā drudſchaini ſlimiſt.
Wakarā balta tu kwehloſčā reetā,
Saule aif Oranſchu falneem kad grimſt.

Nakti ap tewi mirds ſpuldses beſ ſkaita.
Autos un buſi beſ rimſchanas ſreen.
Augſča mirds Peena zelk ſazihkſtes gaitā,
Muhiſhibas litumi kopā ko ſeen.

13. aprili, 1942.

* 1626. g. gubernators Peteris Mīmits uopirka
Manhattanas ſalu no indianeem par 24 dolareem.

Tauta un walsts

Latvju tanta ir gadu tuhk-
stochus weža. Savas walodas
daikumā un kulturā wina war-
ſazenees as jebkuru Eiropas tau-
tu. Kā walsts Latvija dibin-
nata 18. novembri, 1918. ga-
dā, kad latvju tautas zihnitaji
no daſchadakām aprindam un uz-
ſkateem, uſchēhlođami personīgo la-
bumu un nebihdamees waſchaz-
nu, weenojās par brihwas un
paſtahwigas walsts dibināſchanu.
Latwjas Nāzionalā teatra telpas
Rīgā tapa par ſchuhpri ſchai pehrlei
— brihwas Latwjas walſtij —
kas puſnakti iſnira no wehſtu-
res dſelmes.

Latvju tauta padſina ſwe-
ſchos ſaimineekus no ſawam ſi-
lām gahrſham un balto behrſu
birsem. „Sweika ſwehtā, dahrgā,
brihwā Latvija!” atſlaneja ſilts,
gaſchs un dſihws ſauzeens pah-

ri ſila kapu kalneem, kuros ba-
ſtochus weža. Šawas walodas ſoja ſentehnu kauli un ruhſeja
ſentehnu ſchekhpis; kur wiltus wa-
ras lauſts, dſili ſchaufis, duſe-
ja muhſu ſentehnu gods. Gadu
ſimtu waldi Latwjas meschn no-
puhtās apkluſa, jo par bahra
behrnu afarās iſmirkuſcho ſemi
auſa brihwibas ſaule, ſolidania
brihwai ziltij gaiſchakas deenās
nahkotnē.

Man ſchkeet uekad neware-
ſim par daudz paſchwihtrot 18.
novembra noſihmi. Bes ſawas
walsts eſam padoti ſweſchtante-
ſchu ſpaideem un iſhantoschanai
un klihſtam pa wiſam paſaules
malām melledami patwehru. Zl-
gas pehz brihwas walsts iſkan-
tik ſtipri muhſu tautas dſejās
un dſeežmās. Laujat man zitet
Bluhdoni:

... Lai klihſtu kur klihſdamis, lai eetu zif tahl,
Tava atmīaa ſirdi nekur uenobahls.
Sweſchā malā kad weentulim jaſaldas man,
Kur ſweſchi laudis, ſweſcha waloda ſkan,
Maſk prahṭā iſbrihdi taws mozeļles tehls,
Kara aſinām traipits, beſgala ſchehls;
Sweſchā malā man tagad ſirds pahrpilnam juht,
Zif dahrga, zif dahrga wari, dſimtene, buht!
Par welti prahts ranga tevi aifmirst un rimi.
Dikai ar tevi mums zeltees, — bes tewis —
[mums grint.]

To iſjuhtam wiſi, kas kā iſbanda dſimtene dſihwojoſhee muh-
behgli, gan paſargati no dauz ſu brahli un mahfas, eſam kā
dſām zeefchanām kuru ruhgtumu no koka wehtras atlauſti ſarini.

Nedrihkstam sameerinatees ar apgalwojumu ka mehs, ka tanta, warenu peenemt svechu waru lehmuu tapt pakkanteem kahdai walstij fur Latvijas wahrds nebuhtu svechts un zeenits. Brihwai tautai ir wajadsiga sawa walsts, kura uodrojchina winai tahdas pat dsihwoeschanas un pastahweeschanas teesibas par kuram tazgad zihuas sabeedrotas walstis

ui tantas. Muhsu zeeschani mehrs un upuri nepaleek eepakal zitam tautam kas zeesch schai schanmigi isnihzinochâ karâ, un tavez nepaliksmi eepakal ari sawâs prasibâs un tizibâ ka muhsu tautai wajadsiga weeta brihwo walstju jaimē pehz schi kara beigam: atkal jatop brihwai Latvijas Walstij!

Is Amerikas latweeschu dsihwes

TSCHIKAGA

Tschikagas apweenotais forums pagahjuschâ darbibas sezonâ pavisam notureja 9 isrihkojumus. Sahkot ar septembra 4-to festideenu, sapulzes periodiski aktahriojâs katra mehnescâ zeturtâ festideenâ, isnemot aprilî. Totees maijâ bija diwas: 6. maijâ kahrtejâ sapulze, kura biza divi referenti, Welwels un Galleus, un 16. maijâ — forumma aktivo atbalstitaju suminashanas wakars, pateesibâ „bankeets.”

Savâ ihjâ muhschâ forums ir ijsplnijees zeanu latweeschu publikâ, un ka lai ne. Te war dsirdet Tschikagas labakos runatajus, dseedatajus, uniszetajus un par wisam leetam labakas deklametas. No latweeschu koreem pirma weetâ ir Strahdneku beedribas koris, un tas forumma sapulzes ir padarijis nemirstigas sawâm dailskanigam latweeschu dsee-

swâm. Ari individualee mahkssineeki ir kalpojuschi ar saweemi talanteem, un te godam jamin — Otiliju Brikman, L. Masfosal, Sarapu un A. Spruds. Gribetos dsirdet ari kahdreib zitâs sapulzes solistus — Laubertu, Karlsonu un W. Littchennu. Tapat buhtu wehlami ari pahrejee latweeschu baptistu un luteranu kori sawâm dseesmâm, lai publika dsirdetu ari skaistas garigas dseesmas. Truhkumu mehginaja atveetot no literariskas beedribas fastahdijus es dseedataju grunpa, ka ari brahlibas beedribas vihru kvartets. Instrumentala muisika pagahjuschâ sezonâ bija itka pabehrna lomâ. Izzilus atsiniba peenahkas popularajam latweeschu kornetistam Adama, kuzch marsta mehnese sapulzes dalibneekus pahrsteidsa nospehlejot duetu ar kahdu jaunu frantschu mahkssineizi, sawas kundes klaweeri pa-wadibâ. Ja nebuhtu bijis schis

neaišmirstamais pahrsteigums, tad publikai buhti bijis jaapmeerinas ar R. Mu hrneekā wijoles un Grafa harmonikas solo gabaseem ween.

Bes publikai pasihstamām deflametajam, L. Brown un G. Mednis, kuras abas prot Rai na dahrbus tā nest preefchāka tee paleek weenmehr zeenijamaki, deklameja L. Delando un Ausina. Pirmā atdsihwinaja Schnori un Ausina paschdarinatu darbu angļu walodā. Chas. Walters eemantoja nedalitu pefkrischanu deklamejot Pumpura rādischanas stahstu.

Foruma padome bija nahfuji us domam sarihkot 16. maijā spezialu finanschanas wakaru aktiwa jeem foruma sapulchhu atbalstitejēm. Prinzipā nebija negatiwu pefihmu, bet realisēchana iissīkas ne-eespehjama. Galvenais ne-eespehjamibas zemēts bija finansiels jautajums. Pemehrotas telpas festdeenas wakaram naw eespehjams dabuht lehataki par \$24.00, kas bija apmehram 75 proz. no kases fāstahwa. Kuri nemt galdu deforaziju un zitus banketam pemehrotus preefchmetus? Saimneeko fāchamu usnemotees G. Mednim kopā ar Rijnekeem, padome bija nodroshinata us bagatigi klahteem galdeem. Garigo programas daļu uztizeja preefchschdim J. Mednim ar rakstivedi B. Mu hrneeku.

Sintotā wakara laudis us pirmo tahdu sanahksni nahza ar baigu sinkahri. Sahle ee-ejot publiku pahrsteids leelisks skats. Galdi salikti V jeb pakaw-weidiga formā, dekoreti ar meistarisku gauņi: Widū Gallena filmas apāratis, us skatuves J. Medna glahschu iskahrtne. Beesi nahk, un leela data no teem teeschi us vīrtmvi. No vīrtuves tshakkas fāmīnezes ar daudsajeem palīggeem nes un nes us galdeem ehdeenus. Galdi pildas, bet wehl ir ko nest, jo nahk jauni weesi ar pākām. Saimneetschu ruhpes, ko likt us galdeem, teek atweetotas ar „kas to wišu apēhdis?”

Afkahjot wakara programu preefchschdim J. Mednis usajina Strahdneku beedribas kori. Koris, ka pahrsteigumu, dseed Walsts himmu. Afskanot pirmeem akordeem sapulze pefzelas un godbijigi uoklānas to. Sapulzes wadonis paškaidro ka schodeen prezidents ir atšvabinajis Browderi un tam par godu koris dseed Kreewijas, respektiwi komunistu walsts himmu.

Korim jeko runa, kura wadonis ee-ejoschi paškaidro schi wakara uošhmu un wispahr foruma nopolnus schejeenes latveeschu widū. Forumis ir eepasihchanas weeta, jo te no ūvescheem efam kluvuschi par pasihstameem. No sā senak efam baidijuschees, tos efam itka eemihlejuschi, tadehk ka

mums ir daschas lihdstekus ilgas, t. i., strahdneku un wispahr zilwezes labklahjibas pazelschana. Vadona isteiktas domas winam jekojojchees runataji ussver daschados variantos. Strahdneku bedribas sekretars H. Jeħkabsons faka, ka pirms foruma toleranze bijusi bahrenites lomā, jo kād pirms foruma sapulzēs runajis kahds no radikaleem, tad baptisti esot schestikulejuschi skahbi, un otradi. Tagad turpretim, esam mahzjujchees runataju uſklansitees no leetderibas weedokla un, analisejot runas saturu, kas tajā labs un wehrtigs — paturam. L. Maſofol faka ka wina iſtruhkuſi tikai weenā foruma sapulzē, bet tāhs, kurās ta bijusi klah, ir bijuschas winai par leelu bauđumu un eedwehſmu. Liliens atrod ka forums ir aispilbijiſ latweeschos truhkumu, jo lihd ſhim nekas ne-ejot tizis darits lai eepaſihſtinatu latweeschus ar wehleſchanu jautajumu ko forums ir darijs pagħjujchās wehleſchanas, apskatot politisko partiju platformas, un iſſala wehleſchanos lai forums ari uahkotnē daritu ta pat. Wehl kahds no runatajeem faka, ka foruma ſah-kumā laudis waldijuschi eefkati itka forums buhs zihnas ſkatu-we, kurā komunisti mehginas komunijet baptistus un baptisti atkal padarit komunistus par baptisteem, un baidotees no sawas tizibas ſagrauſchanas, esot no ſaz-

pulzem atturejujchees. No runatajeem wareja iſpraſt ka teem baptisti ir palikuſchi par finonim "tizigee," laikam tadehļ ka tee weenigee kas ahrpus baſnuzas seenam uſdroſchinas atklahti runat par tizibu uſ Deewu un wispahr aiftahwet Kristus mahzibu.

Adams faka ka wina mehrkis uaw komunijet baptistus waj baptiſkot komunistus, bet wiſch wehletos lai wiſi paliku par muſizetajeem, un ar leelu iſpratni nospehlē paſcha atkomponetos gabalus. E. Mednis un L. Brown eepina ſtaifustus deklamizijas ſeedus wakara bukete iſ Raina. Pirmā — meerinoſchu temu — ka daudseem ir laukakme-na gaita, un otrā — ka esam darbam raditi un darba wehl dauds. Ar wokalholo preekſchueſmeem wakaru koplinaja A. Spruds un A. Bedrit. Pirmais latwiſkam un otrā — anghu un italu kompoſiſijām. Baptiſtu dseedatajus repreſenteja J. Anderſon a un B. Muhrneek duets.

Wakara beigu daļa E. Gal-lens rahdija ſkamu filmas: pirmā daļa kara ſtatus, un otrā — humoriſka ſatura ſtatus. Schehl ka daschi aktiwe foruma darbinieki nebija klah wakarā, kas weltits teem, un tas wineem ir neatguhſtams ſauđejums.

Ka forums ar ſawu darbibu ir eeneſis palekamū eespaidu latweeschu-organisaſijās, ari

tajās, kuras forumā nepeedalās, ir kopigee Zahni. Preefsch forumā deenam tāhda kopdarbiba nebijā eedomajama. Lai gan Zahnu deenas programma ir pnislihds weenada wišam organizācijam, toz mehr katra organizācija rīkotā īvehtīkā atsevišķi, — šogad kopīgi. Neškatotees uſ leetaino deenu, iſrihkojums uſskatamis par sezinigu. Dāſchi mihi latweeschus ſchķirot pehz krahsam, jo pateeſībā zitadas ſchķiru ūarpibas mums nāv. Ņe mi wareja redset wiſadas krahsas latweeschus: kopeeſpaids — latweeschu warawifne! Strahdneeſku beedribas foris dſeedaja laiſam wiſas ūavā repertuarā atrodoſchās Zahnu dſeesmas, kas iſklaujiſas dauds pilnigakas neka pagahjuſchā gadā klubā dſeedatās dſeedomi grupas dſeesmas. Atlīkumis bija lemts ūarkanajam kruſtam Amerikā un Kreevijā, taidehē ari tanteeschi ar nepilda-

mu fahri ehda Zahnu ūeru uſ zitus uſkoschamos, kā ari ūahpju dſeseschana itkā iſgahja ūazihkstē. Tuvojotees „spoku“ ūundai ūahka aptruhkt uſkoschamo.

— Darbonis

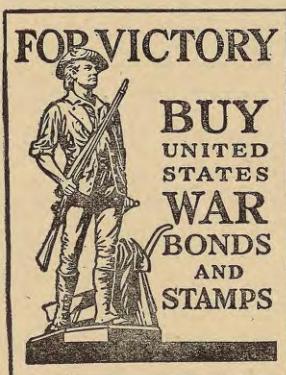
* * *

**Uſhikagas latw. apw. li-
terariskā beedriba** eefahka ūavu
rudens darbibu 20. septembrī.
Šči ūanahkme notika Lombardā,
pr-ka W. Muhneeka „muis-
chā.“ Mums par preeku pagal-
mā bija uſzelta ūagareemi ūu-
rinama krahsne deſinu ūepschana;
eefchā — kafeja mi pihragi. Uſ-
nehuam 5 jannus beedrus. Bee-
drībai peeangot radās wajadsiba
dot preeſchneekam paſihgu; par
tāhdu ewehlejam labi paſihsta-
mo darseineelu, bij. ūauſkolotaju, ū.
Villieni. Preeſchneeks ūino-
ka 7. oktobrī dosees zelā uſ
rihtpeekraſti — Filadelfiju, Neworku un
Bostonu — runat mi ūeret tur
uokahrtotā ūorma mi zitās ūa-
pulgēs. Gaidījim ūim mahjās
ar dauds labiem mahjeeneem no
muſhu „Auſmas“ ūihdsstrahdnee-
keem zitās ūilſchtās.

— J. Meesis

BOSTON A

**Amerikas latw. ūantiskā ūa-
weeniba** notureja 11. septem-
brī ūavu gadsfahrteju ūapulzi,
kurā uahloſcham gadam ewehlets
ſchahds preeſchneezibas ūastahws:
J. Siebergs, preeſchneeks; E.
Darklin, pr-ka ūeetneeks; E. Pe-
tersons, ūakſwedis; J. Wilsons,

fin. sekretars; C. Stanton, ka-
seeris; R. Zers, manufinis un
bibliotekars; J. Filijens, A. Krau-
se un J. Schenkevitz — direktori.

Pag. gadā noturetas 1 generalshapulze. un 8 mehneschshapulzes. Sarikhkots 1 basars un 2 ziti isrihkojumi. Usnemta 1 beeđre, peeteiftas 2 kandidates. Pawišam 46 beedri nomakhajuschi sawas uodewas, bet beedru kop- ſtaits ir 50. Weena beedre mi- tautas gars. Saweeniba uolehma pirkf Saw. Wal. kara parahd- ſihmes par \$500. un paaugsti- naja behru naudu no \$80 us \$100; beedrem, kuri 15 un wai- rak gadus fastahwejuschi saweeni- bâ, teem behru naunda \$125.

Pag. gada fāses apgrozījums.

Genemits:

Edw. Kirschfelda mantojums	\$704.76
Beedru uodewas	143.50
Basara atlukums	82.65
Peeanguschas intereses bantā	47.67
No iſrihkojuņiem	26.30
Gestahīchanas nanda	3.00
Ropā	\$1007.88

Egypt.

Behru nauda un kapa wainags	\$105.00
Kulturas pabalstam	22.00
Dahwanas	16.00
Telpu ihrei	10.50
Bibliotekai	1.00

Outcomes

No tekošča gada eenehmuumeem \$ 853.38
1941. aadâ kafé un bankâ bija 2712.46

Saweenibas koppakitals taqad \$3565.84

Bibliotekā ir 179 labas grāmatas. Pag. gadā lasītas 61 grāmatas. — J. S.

*

The Baltic American Society of New England, *stolas Lilli Kleinberg j-dses wadibā, peedalijās ar roldarbu*

isstrahdajumeem no 6. lihds 10. oktobrim sarihkotā mahklaas un rokdarbu isstahdē, Bostonas „Garden“ telpās, kur dalibū nehma 21 daschadas tautibas un leels daudsums no Maine, New Hampshire, Rode Island un pat no Tennessee shtateem.

Igaunijas, Latvijas un Leetuvias loti skaitsee un wehrtigee rokdarbu isstrahdajumi bija wisselelakā Baltijas valstju propagandeschana kahda jebkad bija notikuši. Tihkstoscheem amerikani 5 deenas no weetas apšķatīja un apbrihnoja Baltijas valstis isstrahdatos skaitos rokdarbus. Šī bija pirmā schahda weida isstahde Iaunanglijā, un bija dsirdama wehleschanas no daudseem, kaut katra gadu tādu isstahdi sarihkotu!

— J. S.

Daschadas sinas

Filadelfijā, 10. oktobri, tuwaku drangu un radu pulzīsch sagatawoja patihklamu sadraudzības brihdi Ģehka bām un Alida i Yunag winu 25 gadu ūdraba kahsu atzerei. Ģehkabs kā ilggadigais Filadelfijas latv. bapt. draudses rakstwedis un Alida kā ilggadiga darbineze tās paschās draudses mahsu beedribā, un abi kora dseedoni, ir ari zeenijami wezaki kas isaudzinajuschi un ißkolojuschi meitu Gertrudi (jan pahris gadus prezetu) un dehlu Robertu, kuričh kāpo Onkulim Samam gaiša flo-

tes deenestā.

Laimigu un Deewa svehti- tu kopdsīhwes turpinajumu jubilareem lihds selta kahsam un tahlat!

* * *
Filadelfeescheem bija isdewiba dsirdet pasīstamo Tschikagas latvju darbīneeku W. M u h r n e e ī u kā referentu kristīgo brahku faruma sapulzē, 9. oktobi. Referats — „Tagadejā kara zehloni un pehz-kara meers“ — bija uš fakteem pamatots un tadehk loti interesants.

* * *
Filadelfeetis Ja h n i s Tu h r manis miris 9. oktobri, pehz ne wīšai ilgas ūlimošchanas ar sirdi. Behru deewkalpojumā un pee apbehdišchanas (13. oktobri) runaja mahzitaji — W. Waskis, W. Jansons un P. Wokrots.

* * *
Mahz. Eduards Galēns schorūden eewehlets un uſ-nehmees mahzitaja peenahkumus Tschikagas latveeschu baptistu draudsē, lihdschīnejā ilggadigā (70 g. w.) mahzitaja Ģreda Blumbergā weetā.

Deewpalihgu ūkmigai darzbai draudses gana peenahkumus!

* * *
Swehti gu kopdsīhwes gaitu jaunsalaulateem Nikolajam Stenwikam un Dagmarai (ds. Meluwag) Nujorkā, un mahz. Īswaldam Bluhmitim un Rutei (ds. Parkhurst) Bostonā!

Laimigu un Deewam ūvehtītu kopdsīhwes turpinajumu ūndrabka h̄su jubilareem Ja h̄nim un Alwinei Videner Bostonā, kuri atsīhmē ūcho atzēri plāshakā radu, draugu un latveeschu baptistu draudzes brahlūmahsu ūanahkīmē, ūestdeenas war karā, 24. oktobri, Rugles eelas bapt. bašu. telpās. Ūapeesīhmē, ka jubilari kā laimigs wezaku pahris ūanadsīnajušchi un išskolojušchi diwi dai las un tſchaklas meitas—Silwiju un Wirdschiniju. Jahnis Videners ir ilggadigais Bostonas latv. bapt. draudzes ehrģelneeks un dr. kopejs.

* * *
Bostoneeschi Minna un August Stone (Watertownā), 4. oktobri, ūarihkoja ūaweešigu wakaru ūee atpīrīsinajumeem un ūstoschām bildem, ūsuemtam daſchādās latvju ūanahkīmēs waj eſekurſiju ūbrauzeenos, ūakarā ar na ma=mahtes Minnas Stone dīnumdeenas atzēri.

Nowehlam laimigu dīshwo ūchānu abeem joprojam!

* * *
Bostonas latv. luterānu dr. ūeweeshu b̄ba, 4. oktobri, draudzes telpās, ūarihkoja deenwidamerikānu wakarinās, ar ūetojo ūchu ūkol. L. Kleinberg ūdīs ūlūstretu ūekzīju par Deenwid-Amēriku (Mēķiku un zīt. ūeetām), ūee ūisai prahwa ūkaita apmekletajū.

* * *
Bostonas latv. ūtrahdneeku b̄bas aditaju grupa, ūaikā no 22. jānv. ūhds 1. septembrim, ūara ūeetuschho ūalihdsibai pagatawojuſi un ūo ūuhtījuſi pahri par 400 gabalu, kā ari eemakſajuschi „Rūſian War Relief” wajadſibam \$600 ūaudā.

* * *
Bostonas latv. ūapt. draudzes mahsu b̄ba ūekoschā ūadā ūarbības ūaikā ir pagatawojuſi un ūo ūuhtījuſi Amerikas ūarkanā ūru ūihzībā ūchuhlus ū aditus 317 ūpgehrba ūabalus (behrneem ū ūeaugūjcheem).

* * *
Ūpweenoto latvju komiteja ūujorfkā ūarihko ūch. g. 15. now., ūlīkt. 5:00 p. p., ūlaſchū ūautē ūchu ūanahkīmī ū ūoncertu „Yorkwille Casino” (210—214 E. 86 St.) ūeelajā ūoncertfahle, ūeedalo ūees Dr. A. Vielmannim ū ūegehrojameem latvju ūakſlineekeem. Ūe-eja 50 centi ū ūersonas. Ūihrs ūlikums Amerikas ūarkanajam ūrustam.

* * *
Amerikas latveeschu ūautīšas ūaweenibas ūreekschneſum ūarihkoju ūnotiks ūch. g. 22. now., ūlīkt. 6:00 ūakarā, Norfolk ūāmā, Roxbury, Mass., Latvijas ūalīts ūapšchanas atzerei.

* * *
Starp ūlimajeem latvjeem Bostonas ūplāimē joprojam atrodas — J. Rudſitis, E. Vielot,

D. Diment, L. Palej, L. Kirsis, A. Lataf, A. Winsworth, J. Adamsons, M. Holtzmanis un J. Straufs. No sirds wehīam Deewpalihgu drihsai išvejeztoschanai!

Sinus par Latvijas likteni

Wahzu eezeltee Latvijas pašvaldības generaldirektori, kuri no wahzu schehlastibas rīkotis muhsu tautējchu liktenis dīmtenē: generalis Oskars Danfers, eek Schejās pahrvaldes generaldirektors; tautsaimiņi, sinatni mag. Woldeinars Schagars, ūaimnežības g. d.; Jahnis Skujewitzs, ūainmu g. d.; teesleetu mag. Alfreds Waldmanis, teesleetu g. d.; rektors prof. Dr. Mārtiņš Prihmanis, ieglihtības g. d.; insch. Oskars Leimanis, technikas un ūatīkmes g. d.; Pehteris Wanags, kontroleeris.

„Neue Bueriche Zeitung“, raksturojot Wahzu metodes anstrumos eeguhtas zilwelu reserwes išmantschanai darba deenesītām, sch. g. 22. aprīla numurā raksta: „Ostlandes“ strahdneeki ir ūadaliti trihs grupās. Pirmā — kas uahk no Polijas; teem už drehbem ir melns burts „P“ dīseltenā laukumā. Algi wini ūanem tahdu pašchu kā wahzu strahdneeki, ar 15 proz. atwilku ūozialai apgahdei. Otrā grupā eetilpst bijuscho Baltijas valstju strahdneeki, kuri teek atalgoti tāpat kā poli. Kā wini teek apsīhmeti, laikrakstā nawa teikts.

Trešā grupā — Baltkreevijas un Ukraines strahdneeki. No wini algam atwelk tik dauds, lai wiņu išpelna nepahrīneegtu algas wiņu dīmtenē. Šehee strahdneeki avi nežā melnu „P“ dīseltenā laukumā. Algas pahrpalikumi, kuru strahdneeki newar iſleetot ūavās uometnēs, pahrīhta wini gimenem.

„Pehz ilgeem trimdas gadeem, Andreevs Needra sch. g. 21. aprīli eebrauzis Rīga un apmetees pee ūaiveem ūederigeem, lai atlīkūchās muhscha deenas pāwadītu dīmītā ūemē... Latviju tautas atminā Needra ee-ees kā rakstneeks un dīzejneeks; kā politikis winīch latvju tautā atbalsti ūespēhja atraſt“ (iš mehneshraksta „Latvija“, Nr. 61, 1932, g.).

Šekoschē Latvijas ūagi, kas peldeja ūem muhsu ūarkan-balt-ūarkanā ūaroga un nebija apbrunoti, ir „aſs“ ūenuhbeni torpedeti un nogremdeti Atlantijas ūeana ūeetrumu dalā: „Abgara“, kapt. N. Grīnvičs; „Ziltwaira“, kapt. K. Scherbergs; „Everalda“, kapt. J. Mārtiņsons; „Everaſma“, kapt. M. Pehteronis; „Everoja“, kapt. A. Kirschfelds; „Regents“, kapt. W. Reifsons;

Lihdi ūandsajeemi latvju juhe-

neefkem dīshwibū ūandejīs ari fap-
tenis Reissons, bet kaptēini
Mārtiņsonu wahzi panehmnu-
šchi no glahsfħanas laivas se-
nūdēn un ajsveduschi guhstā. (Jf
Latvian Information Bulletin,
Washington, D. C., Nr. 6,
1942).

ZIEDOJUMI „AUSMAI”

(Izkvītējam tikai **zie-**
dojumu zumas, kas pār-
sniedz minimālo **\$1.50** abo-
nēšanas maksu gadā)

Bostonā („Ausmas” priekš-
nesumu sarīkojumā, 12. okt.)

O. Apsit \$1.00; R. Cers .25;
J. un R. Daugmanis 2.00; E.
Dorbe 1.00; F. un J. Eewin 1.00;
M. Freiberg 1.00; F. Freidenfeld
.25; M. Hanson 1.00; A. Hauns
.50; F. Jacobson 1.00; E. Kahps
1.50; E. Karklin .50; W. un B.
Mūrniek 1.00; A. Pinkul 1.00
C. un A. Stanton 5.00; A. un E.
Stiefel .50; A. Stone 1.00; H.
Tiefental 1.00; J. un A. Wide-
ner 1.00; J. Wilson 1.00; M. Wil-
son .50; tīrs atlikums no atspī-
dzinājumiem 6.70; kopā \$29.70

F i l a d e l f i j ā: J. Wilde
\$0.50

P o r t l a n d ē, Oreg.: F.
Sanders \$0.50

Ar sirsnīgu pateicību. C.
Statons: „AUSMAS” kasie-
ris

Bostonas latviešu
apvienotā foruma sapul-
ce notiks svētdien, 11. oktobrī,
7:00 vakarā, Strādnieku b-bas
telpās, 23 Kenilworth ielā,
Roxbury, Mass.

J. Leimanis referēs
par tēmu: „Mūsu uzdevums
tagadējā karā”.

Vakaru kuplinās: Bapti-
stu draudzes j-kts koris, R.
Stiefela vadībā.

Pēc referata brīvi jautā-
jumi un pārrunas.

Amerikas latviešu
tautiskā savienība (Ame-
rican National Latvian League)
— dibināta 7. septembrī, 1918.
gadā. Kārtējās mēnešsapulces
notiek katrā mēn. otrā piekdi-
nā, 8:00 vakarā, ”Norfolk
House Centre” telpās, Roxbury,
Mass. Priekšnieks:
J. Sieberg, 299 Washington St.,
Cambridge, Mass.

Bostonas latviešu
luterāņu draudzes kārtējie
dievkalpojumi notiek katru svēt-
dien, 4:00 pēc pusd., bet mēne-
ša trešā svētdienā—11:00 no
rīta (angļu valodā), pašu baz-
nīcā: 100 Rockview St., Jamai-
ca Plain, Mass.

Mācītāja adrese:
Rev. Carl Selmer,
268 Chestnut Ave.,
Jamaica Plain, Mass.

The Latvian Monthly "Ausma" (DAWN) — for Light and Friendship — reviewing the socio-cultural, national and religious activities of American Latvians, and their literary productions. Published by the United Literary Society of American Latvians. Subscription: \$1.50 for the year; single copy 20 cents.

Chairman:	Editor:	Treasurer:
Mr. Jacob Sieberg, 299 Washington St., Cambridge, Mass.	Dr. John Daugman, 40 Buswell Street, Boston, Mass.	Mr. Charles Stanton, 16 Charles Street, Watertown, Mass.

Bostonas latviešu baptistu draudzes kārtējās sapulces notiek katru svētdien, 4:00 pēc pusd., kuplinājot jaukta koņa dziesmām, Ruggles ielas baptistu baznīcas telpās — Roxbury, Mass.

Ceturtdienās: 7:30 vakarā — Bībeles izskaidrošana un garīgās dzīves jautajumu iztirzāšana; koņa mēģinājums ik pār ceturtdienās.

Sludinātājs:

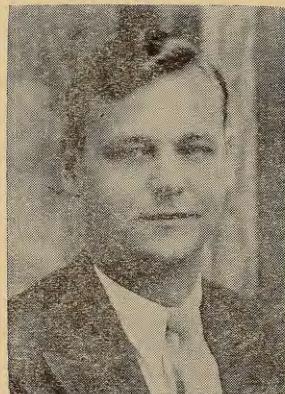
Rev. John Daugman, A. M., TH. D.

Tēmas svētdienas sapulcēm:

1. nov. — „Atvērtās durvis reliģijā”
8. nov. — „Šaurie vārti un šaurais ceļš ticības dzīvē”
15. nov. — Draudzes priekšnesumu programma, sludinātāja vadībā
22. nov. — „Apustuļa Jēkaba mācība par mēles lietošanu sadzīvē”
29. nov. — „Garīgums un pasaulīgums ticības dzīvē”

BAPTISTU DRAUDZE

Latvietis ārsts-kirugs

A. F. AKKERON, M. D.,
Physician and Surgeon,
146 Broadway,
Melrose Park, Ill.

Office Hours: 10-12 A. M., 2-5
P. M. - 7-9 P. M., Daily;
Sunday by appointment.

Office phone: Melrose Park 721
Residence phone: Maywood 4051

„Ausmas” iespiedējs: JOSEPH T. LATAK,
54 Germain Avenue,
Quincy, Mass.

„Ausmas” izdevēji: Amerikas latviešu apvienotā
literariskā biedrība.

neparaſtais klinšums ſcho naſte= mahjoſchani augſtajos kalmos pa= darija muhſos tik pat neaiſmir= ſtamu kā Noſemites eelejas ſtatuſ...

Peekdeenas rihtā (5. ſept.), gaifmai auſtot, ſahlam poſtees ze= kā. Rihts tik pat dſidrs kā wa= karſ, bet auſts; temperatūra 33 gr. No ſchis kalmu aifas muhſu zelſch wed lejup, uſ eeleju, arween plafchaku un angličaku, angſteem kalmu ſtrehkeem abās puſēs.

Muhſu uahloſchā peeturas weeta bija pee Amerikas angſtakā kalmu — „Mount Whitneý“, kurſch paſelas 14.495 pehdas wirs juheras lihmena. Pee „Lone Pine“ pilſehtimas zelſch nogreeſchhas uſ ſcho kalmu un, pehz 7 mailes brauzeena, pažehlamees 6 — 7000 pehdū angſtumā. Skats uſ uipat aſtahto eeleju neap= raktams. Pa laikam maſchini a= puhtinot, pehdigi ſasneedſam kalmu nogahſe laukumu, kur auto zelſch iſbeidsas un eesahkas labi eetaſita teka kahpſchanai uſ „Mount Whitneý“ kalmgalu.

Stahw, baltu klinſchu aifā ir eerihſota ehrta apmeſchanas weeta eifikurſanteem. Divi ſtrau= tini pahr klintimi hſchalodami dod wajadſigo uhdeni. Leelo preeſchu un egli ehuā eebaudijām kahr= tigu maltiti un kahpjām pa te= kū kalmā, zeribā aiffuegt tuwās klinſchu wiržmas, un, warbuht, angſtā kalmu nogahſes... Bet zelā iſſchihramees. Daſchi no munus

pahris ſtundas kahpuſchi un ſa= wus heedrus ueredſejuſchi, doma= dami ka tee atgreesuſchees atpakał, nolehmam eet lejā, kamehr muhſu beedri ſawuſahrt domadami ka mehs eſam wineem preekſchā angſtak ſakahpuſchi, turpinaja ſawu kahpſchanu pat lihds ſneega no= gahſem. Pehdejee atgreesas no= metnē kād jau tumſa metas ee= lejā. Sawus peedſihwojumus weens otram ſtahſtot, branzam atpakał uſ „Lone Pine“ pilſehtian, ku= ru ſasneedſam jau labi tumſa un tur pahraukaojam.

Sestdeenas rihtā (6. ſept.) agri, pehz labas atduſas un bro= kaſtim, branzam uſ deenwidrih= teem — Ra h weſ eeleju. Pa la= bi joprojam wehl redſami Sierra Nevada kalmu. Muhſu preekſchā eeleja arween paplaſchinias un top tukniesigaka, pilna vulkanis= kam atleekam, 10 — 20 mailes plata, apm. 150 mailes gara un lihds 310 pehdū ſem juheras lih= mena — ſemakā weeta Amerikā! Weetveetam redſamas iſſchuwufcho ſahls eferu gultnes un agrakās „borax“ raktuves un fabrikas, tagad aſtahtas un drupās. Ap= mehram eelejas widū, pee „Tur= nece Creek“ (loti masas upites), ar weefniuzu, weetejo iſrafumu mu= ſeju un dascheem pahrweetoſcha= nās lihdskeleem (20 mule = team), ko ſentſchi leetojuſchi boraka iſ= weſchanai no eelejas uſ mairak kā 100 mailes attahlo dſelszela ſtaziju.

(turpmāk beigas)

STATION O